

Sygn. akt I PK 75/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk (przewodniczący)
SSN Zbigniew Korzeniowski
SSN Zbigniew Myszka (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa T.S.
przeciwko „C.” Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.
o ryczałty za noclegi,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 17 maja 2018 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w Ł.
z dnia 27 października 2016 r., sygn. akt VIII Pa [...],

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w Ł. do ponownego rozpoznania i orzeczenia o
kosztach postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Ł. VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem
z dnia 27 października 2016 r. oddalił apelację pozwanej „C.” spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością w Ł. od wyroku Sądu Rejonowego w Ł. X Wydziału Pracy i

Ubezpieczeń Społecznych z dnia 22 czerwca 2016 r., zasądającego od pozwanej na rzecz powoda T.S. kwotę 47.086,52 zł tytułem ryczałtu za noclegi wraz z ustawowymi odsetkami, umarzającego postępowanie co do kwoty 10.461,07 zł i oddalającego powództwo w pozostałym zakresie oraz orzekającego o kosztach procesu.

W sprawie tej ustalono, że powód był pracownikiem pozwanej spółki od 17 czerwca 2009 r. do 7 stycznia 2014 r., zatrudnionym w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy ciągnika siodłowego powyżej 12 ton. Początkowo stawka zasadnicza miesięcznego wynagrodzenia powoda wynosiła 2.075 zł, obejmując ryczały za godziny nadliczbowe i godziny nocne, a następnie na podstawie aneksu z 2 stycznia 2013 r. wynagrodzenie zasadnicze zostało określone w kwocie 1.600 zł, ryczałt za godziny nadliczbowe 200 zł, ryczałt za godziny nocne 150 zł oraz ryczałt za czas dyżuru 125 zł, tj. łącznie kwoty 2.075 zł.

Podczas zatrudnienia powoda w pozwanej spółce obowiązywał regulamin wynagradzania z 21 marca 2008 r., w którym nie były uregulowane ryczały za noclegi. Regulamin ten został zmieniony 8 listopada 2012 r. i wtedy zawarto w nim regulację, iż wynagrodzenie zasadnicze za pracę nie może być niższe od minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalonego według odrębnych przepisów (dział III § 3), a zgodnie z postanowieniami jego rozdziału IV „Wypłacanie innych świadczeń” pracownikom z tytułu podróży służbowej przysługiwały diety w wysokości i na zasadach określonych w przepisach ogólnie obowiązujących z wyjątkiem kierowców (§ 7 pkt 1), w zryczałtowanej wysokości (pkt 2). Ryczałt za dobę podróży na obszarze kraju oraz poza granicami nie mógł być niższy niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju określona dla pracownika zatrudnionego w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej (pkt 3). Ponadto kierowcom przysługiwał zwrot kosztów noclegów w zryczałtowanej wysokości (pkt 4), którą każdorazowo określał prezes strony pozwanej lub osoba „upoważniona w formie zarządzenia”. Przed wyjazdami w trasy kierowcy otrzymywali zaliczkę w zryczałtowanej wysokości na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z wykonywaną pracą (pkt 8).

Od 8 listopada 2012 r. w pozwanej spółce obowiązywało także zarządzenie nr 7 do regulaminu wynagradzania z dnia 24 października 2012 r., w którym

ustalono ryczałtowaną dietę w wysokości 30 euro za każdy dzień pobytu w podróży służbowej poza granicami kraju oraz ryczałtowany koszt noclegu poza granicami kraju w wysokości 10 euro. Pomimo zmiany treści regulaminu od dnia 8 listopada 2012 r., powód nie otrzymał wypowiedzenia zmieniającego w tym zakresie. Warunki wynagradzania powoda wynikały z umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony oraz kolejnych aneksów do tej umowy wprowadzających modyfikacje w zakresie składników wynagrodzenia zasadniczego.

Powód odbywał zagraniczne transporty samochodowe w okresach od 3 do 4 tygodni pojazdami ciężarowymi marki Volvo lub Iveco. Najczęściej były to wyjazdy służbowe do Włoch, Francji, Anglii, Hiszpanii i krajów Beneluksu. Podczas tych podróży powód nie miał zapewnionego przez pozwaną noclegu w hotelu oraz sam ponosił koszty toalety, prysznica, prania ubrań i pościeli. Przed każdym wyjazdem otrzymywał zaliczkę w kwocie 150 zł oraz 200 euro na pokrycie kosztów parkingów oraz opłat drogowych. W pozwanej spółce obowiązywała praktyka, że kierowcy podpisywali aneksy do umów o pracę lub oświadczenia tuż przed zaplanowanym wyjazdem w podróż służbową. Mieli ściśle ustaloną trasę przejazdu i nie mogli z niej zbaczać. Pilnowali oni również samochodów, którymi się poruszali, gdyż mogliby zostać obciążeni kosztami skradzionego paliwa, samochodu lub ładunku. Sąd pierwszej instancji zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 47.086,52 zł z tytułu należnych mu zryczałtowanych kosztów za noclegi.

Sąd Okręgowy w pełni podzielił ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, które przyjął za własne. Uznał, że z materiału dowodowego nie wynikało, aby w jakimkolwiek akcie obowiązującym u pozwanej ustanowiony był przysługujący powodowi ryczałt za noclegi. Strona pozwana w toku postępowania przez Sądem pierwszej instancji nie przedłożyła do akt sprawy żadnego regulaminu wynagradzania. Także w postępowaniu apelacyjnym nie wniosła o dopuszczenie dowodu z takiego dokumentu. Z regulaminu obowiązującego w dacie podjęcia przez powoda zatrudnienia, nie wynikało, jaką część diety powoda w kwocie 40 euro z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju stanowił ryczałt za nocleg, a jaka część pozostałe koszty socjalne. Dopiero zarządzeniem nr 7 do regulaminu wynagradzania z 24 października 2012 r. w pozwanej spółce ustanowiony został ryczałt za nocleg w wysokości 10 euro, tyle że nastąpiło to wskutek obniżenia o tę

kwotę wysokości dotychczas wypłacanej kierowcom diety. Taka zmiana regulaminu wynagradzania przewidująca dla powoda mniej korzystne warunki płacy (obniżenie diety), powinna dla swojej skuteczności zostać dokonana w drodze porozumienia lub wypowiedzenia zmieniającego te warunki. Skoro pozwany pracodawca nie dokonał takich czynności, przeto w całym okresie świadczenia pracy obowiązywały diety w ustalonej wcześniej wysokości. W tym zakresie Sąd miał ponadto na uwadze, że złożone przez stronę pozwaną rozliczenia podróży służbowej do sierpnia 2013 r. zawierały tylko pozycje „diety”, bez ich różnicowania na diety i ryczałty za noclegi.

Wprawdzie nie kwestionuje się, że pracodawca ustalając należności z tytułu podróży służbowej może ustanowić jedno zbiorcze świadczenie określone przykładowo „dieta”, upraszczając system płatności, ale w takich przypadkach kierowcy powinni mieć pełną świadomość i jasność, jakie świadczenia otrzymują i wyrazić zgodę na taki system wynagradzania. W każdym razie ustanowienie „świadczenia zbiorczego” nie może polegać na uregulowaniu tylko części świadczeń należnych pracownikowi w związku z odbywanymi podróżami służbowymi. Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, aby strony przy zawarciu umowy o pracę uzgodniły, że dieta będzie obejmować także ryczałt za nocleg.

Ryczałt za nocleg nie przysługuje jedynie wtedy, gdy pracodawca zapewnia pracownikowi bezpłatny nocleg w warunkach hotelu (motelu). Sąd podważył stanowisko pozwanego pracodawcy, że skoro dzienne okresy odpoczynku mogą być wykorzystane w pojeździe, to ryczałt za nocleg w kabinie samochodu nie przysługuje, choćby takie były regulacje regulaminu wynagradzania. Ponadto przepisy wspólnotowe ani umowa AETR nie regulują w żadnym zakresie kwestii wynagrodzenia za pracę kierowców będących pracownikami ani innych świadczeń przysługujących w związku z taką pracą. Przedmiotem regulacji rozporządzenia (WE) nr 561/2006 w żadnym zakresie nie jest wynagrodzenie za pracę kierowców będących pracownikami ani inne świadczenia przysługujące im w związku z pracą. W ocenie Sądu, art. 8 ust. 7 umowy AETR ani art. 8 ust. 8 rozporządzenia (WE) nr 561/2006 nie dotyczą uprawnień w zakresie przysługiwania kierowcy od pracodawcy należności na pokrycie kosztów wyjazdów poza bazę w celu

wykonywania pracy (podróże służbowe), przeto nie mogą służyć do oceny przesłanek przysługiwania takich uprawnień, w szczególności praw do ryczałtów za noclegi. O zasadności twierdzeń pozwanego nie może decydować to, że powód od początku zatrudnienia wiedział, iż noclegi spędzać będzie w kabinie pojazdu i nigdy nie żądał od pracodawcy zwrotu kosztów noclegu, akceptując ten stan rzeczy aż do rozwiązania stosunku pracy. W szczególności, przyjęcie do wiadomości poszczególnych warunków pracy lub godzenie się na nie - nie stanowiło zrzeczenia się prawa do wynagrodzenia (art. 84 k.p.), jeżeli obiektywnie takie warunki pracy uzasadniały wypłatę poszczególnych świadczeń zagwarantowanych prawem. Prawo do ryczałtu za nocleg nie jest uzależnione od rzeczywistego poniesienia przez pracownika kosztów noclegu, gdyż w ugruntowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że ryczałt przysługuje nawet wtedy, gdy pracownik nie poniósł takich kosztów.

Wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyła pozwana w całości, zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego, a mianowicie:

(-) art. 77⁵ § 3 i 4 k.p. w związku z § 9 ust. 1 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju oraz § 8 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki społecznej z 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej w związku z art. 77⁵ § 2 k.p. przez błędną wykładnię i uznanie, że zgodnie z powołanymi przepisami prywatny przedsiębiorca musi ustalić wysokość świadczeń z tytułu podróży służbowej na poziomie nie niższym niż wynikające z powołanych wyżej aktów wykonawczych, podczas gdy minimalnym standardem, poniżej którego pracodawca nie może ustalić wysokości tych świadczeń jest wysokość diety, która nie może być niższa niż dieta z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju określona dla pracownika, o którym mowa w art. 77⁵ § 2 k.p.;

(-) art. 77⁵ § 3, 4 i 5 k.p. w związku z art. 9 ust. 1, 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz

warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju oraz § 8 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej przez błędną wykładnię, która doprowadziła do uznania, że pracownikowi przysługuje wypłata ryczałtu za nocleg bez względu na fakt poniesienia realnych kosztów, pomimo użycia przez ustawodawcę określenia „zwrot kosztów noclegu”;

(-) art. 8 ust. 2 i 8 rozporządzenia (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów odnoszących się do transportu drogowego przez błędną wykładnię, polegają na uznaniu, że przepis zobowiązuje pracodawcę do zapewnienia pracownikowi – kierowcy noclegu poza kabiną pojazdu, podczas gdy wykładnia językowa i systemowa prowadzi do wniosku, że kierowca dobowy odpoczynek może wykorzystać w pojeździe, o ile pojazd posiada odpowiednie miejsce do spania i pojazd znajduje się na postoju w związku z postanowieniem Trybunału Sprawiedliwości UE z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie C-325/15;

(-) art. 14 ust. 1 ustawy o czasie pracy kierowców przez błędną wykładnię, skutkiem której było przyjęcie, że zapewnienie pracownikowi - kierowcy odpowiedniego miejsca do spania w kabinie pojazdu, nie jest zapewnieniem bezpłatnego noclegu;

(-) art. 8 k.p. przez niezastosowanie, podczas gdy roszczenie powoda o wypłatę ryczałtów za noclegi stanowi nadużycie prawa i sprzeczne jest ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa, gdyż powód w podróży służbowej nocował w przystosowanej do tego kabinie, nie ponosił żadnych kosztów z tego tytułu oraz godził się na taką formę odbywania noclegu.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała na potrzebę wykładni przepisów prawnych, tj. art. 14 i art. 21a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców, art. 77¹ § 2 - 4 k.p. oraz § 9 ust. 1 i ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących

pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju oraz § 16 ust. 1, 2 i 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej, które budzą poważne wątpliwości i wywołują rozbieżności w orzecznictwie.

Ponadto skarżąca sformułowała w sprawie istotne zagadnienie prawne, „czy świadczenie z tytułu ryczału za nocleg w podróży służbowej ma charakter realny, czy abstrakcyjny, a mianowicie czy świadczenie to należne jest bez względu na zaistnienie faktu poniesienia kosztów noclegu przez pracownika”.

Wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i zmianę poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego w Ł. przez oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu według norm przepisanych, ewentualnie o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Ł., „a w przypadku stwierdzenia podstaw o uchylenie w całości również zaskarżonego orzeczenia Sądu Rejonowego w Ł. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu sądowi”, a także o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a z ostrożności procesowej o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna strony pozwanej w większości nie zawierała usprawiedliwionych zarzutów. Sformułowane w niej problemy prawne zostały rozstrzygnięte w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2014 r., II PZP 1/14 (OSNP 2014 nr 12, poz. 164), z której wynika, że noclegi kierowców zatrudnionych w międzynarodowym transporcie samochodowym w kabinach samochodów nie stanowią bezpłatnego wypoczynku, ale wymagają stosownej rekompensaty. Ponadto utrwalona jest judykatura, że istota ryczału na

pokrycie kosztów noclegu polega na tym, że świadczenie wypłacane w takiej formie z założenia jest oderwane od rzeczywistego poniesienia kosztów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2017 r., I PK 71/16). Wreszcie, wbrew bezzasadnemu twierdzeniu skarżącej, z postanowienia TS UE z dnia 18 lutego 2016 r., C-325/15, nie tyle wynika, że kierowcom zatrudnionym w transporcie międzynarodowym nie przysługują jakiejkolwiek należności za noclegi w kabinie samochodu, ale że prawo wspólnotowe, w tym art. 8 ust. 8 rozporządzenia Rady (EWG) „nie stoi na przeszkodzie” krajowym regulacjom, które określają warunki, w jakich kierowcy mogą domagać się zwrotu kosztów noclegów wynikających z działalności zawodowej przewoźnika. Oznacza to, że regulacje wspólnotowe nie wyłączają ani nie modyfikują krajowych przepisów ani układowych, regulaminowych lub umownych postanowień o przysługiwaniu spornych ryczałtów.

Równocześnie po wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 listopada 2016 r., K 11/15 (OTK-A z 2016 r., poz. 93; Dz.U. z 2016 r., poz. 2206) konieczne jest zredefiniowanie podejścia do art. 77⁵ k.p. w kontekście świadczeń przysługujących kierowcom z tytułu podróży w transporcie międzynarodowym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2017 r., I PK 300/15), a skarżąca sformułowała zarzuty naruszenia art. 77⁵ § 3, 4 i 5 k.p., które są częściowo usprawiedliwione w zakresie kontestowanego zasądzenia spornych ryczałtów w pełnej wysokości 25% limitu kosztów noclegów w krajach unijnych.

Należy mieć na uwadze, że Sąd Najwyższy rozpoznawał już podobne skargi pozwanej spółki i uchylał korzystne dla pracowników wyroki Sądu Okręgowego w Ł., w których przedmiot sporów nie różnił się znacząco od przedmiotu osądu w niniejszej sprawie. Ponadto judykatura nadal zmaga się z licznymi kontrowersjami w tym nadal złożonym przedmiocie licznych sporów o ryczałty za noclegi w międzynarodowym transporcie samochodowym. Nie zmienia się tylko stanowisko Sądu Najwyższego, że kierowca w transporcie samochodowym ma prawo do świadczeń związanych z odbywanymi wyjazdami oraz to, że sporne świadczenia stanowią koszty pracy obciążające pracodawcę.

Sąd Najwyższy nadal potwierdza, że nocleg w kabinie samochodu nie jest równoznaczny z zapewnieniem kierowcy bezpłatnego noclegu w standardzie wyższym niż w kabinie samochodu. Przepisy art. 8 ust. 2 i ust. 8 rozporządzenia

(WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 15 marca 2006 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów odnoszących się do transportu drogowego prawa do takiej rekompensaty nie wyłączają ani nie modyfikują. Wprawdzie w sferze innej niż państwowa lub samorządowa - o wysokości zwrotu kosztów podróży decyduje pracodawca prywatny, przy czym ryczałt za nocleg w podróży służbowej kierowcy zatrudnionego w transporcie międzynarodowym może zostać określony w układzie zbiorowym pracy lub w regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę (art. 77⁵ § 3 k.p.) poniżej 25% limitu z rozporządzenia w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2017 r., III PZP 2/17), co może mieć znaczenie, gdyby ustalone w regulaminie z 8 listopada 2012 r. ryczałty w niższej kwocie od 25% limitu zostały powodom wypłacone. Jeśli sporne świadczenia określono w regulaminie wynagradzania albo w umowie o pracę, to te źródła decydują o jego wysokości, która może być niższa niż 25% limitu kosztów noclegu hotelowego za granicą. Przy dokonywaniu takiej oceny klauzula generalna z art. 8 k.p. zasadniczo nie powinna być stosowana w rozliczeniach uregulowanych kosztów pracodawcy i świadczeń należnych pracownikowi.

W przedmiotowej sprawie strona skarżąca utrzymuje, że sporne ryczałty były pierwotnie pomieszczone w świadczeniu nazwanym dietą wypłacaną w kwocie 40 euro za dobę, która miała zaspakajać także ryczałty za noclegi w kabinie samochodu, tyle że takiego podwójnego („dwojakiego”) rozróżnienia diety nie można domniemywać, zwłaszcza jeżeli następnie świadczenie nazwane „dietą” zostało podzielone na „strawne” (dietę w ścisłym słowa znaczeniu) „w wysokości 35 i 30 euro” oraz ryczałt za nocleg „w wysokości 10 i 15 euro”, ale bez zachowania trybu wymaganego do zmiany istotnych warunków świadczenia pracy przez kierowców w transporcie międzynarodowym, które to (warunki pracy) obejmują sposób lub rodzaj odbywania noclegów (nocowania) w warunkach hotelowych bądź w kabinach samochodów w międzynarodowym transporcie samochodowym. Równocześnie wprowadzenie ryczałtu za nocleg i zmniejszenie diety w sporze tylko o ten „regulaminowy” ryczałt może oznaczać, że sytuacja pracownika w spornym

zakresie nie uległa pogorszeniu, gdyby uzyskał on ryczał, ale nie dochodził zasądzenia dotychczasowej diety w wyższej wysokości.

Przy osądzie podobnych sporów o ryczały za noclegi odbywane w międzynarodowym transporcie nadal dostrzega się potrzebę „moderowania” wysokości spornych ryczałtów przez ich miarkowanie w sytuacji braku regulacji dotyczącej ryczałtu za nocleg w prawie zakładowym (uzp, regulaminie wynagradzania) albo w umowie o pracę. Ten nurt judykatury pozwala miarkować ryczałt noclegowy poniżej 25% ryczałtu określonego w rozporządzeniu (por. wyroki Sądu Najwyższego z: 17 listopada 2016 r., II PK 227/15 lub z 5 grudnia 2017 r., II PK 286/16), który może być niższy niż 25% ryczałtu „powszechnego”, ale nie może być dowolnie niski. Może to wymagać ustalenia wysokości spornych ryczałtów przed ich wyraźnym „regulaminowym” podziałem pierwotnie wypłacanej diety w kwocie 40 euro za dobę na dietę w niższej wysokości „35 i 30 euro” oraz odrębny regulaminowy ryczałt za nocleg „w wysokości 10 i 15 euro”, o którego spornej wysokości Sąd może orzec z uwzględnieniem dyspozycji art. 322 k.p.c. Zasada ta byłaby adekwatna przy ustaleniu wysokości spornych ryczałtów także za okres po ich regulaminowym wyodrębnieniu (oddzieleniu) od pierwotnej diety, ale tylko wtedy gdyby sporne ryczały nie były wypłacane w regulaminowo określonej wysokości, która może być niższa od 25% ryczałtu takich kosztów (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 października 2017 r., III PZP 2/17, OSNP 2018 nr 3, poz. 28).

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy wyrokował jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.